MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2005

Citazzjoni Numru. 48/2004

A.

vs.

B f'isimha proprju u b'digriet tat-23 ta' Gunju 2005 giet nominata bhala kuratrici *ad litem* tal-minuri C'.

u

D-Direttur tar-Registru Pubbliku.
Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 24 ta' Frar 2004 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi fl-20 ta' Dicembru 2003 gos-*Saint James Hospital* Zabbar, il-konvenuta B mart A weldet tarbija tas-sess maskili li nghata l-isem ta' C` hawn anness u mmarkat

bhala dokument 'A' li tieghu l-attur m'huwiex il-missier naturali;

Illi l-konvenuta ilha ma tghix mal-attur ghal aktar minn sena;

Illi l-konvenuta kellha tifel minn terzi u peress ukoll li din it-tarbija m'huwiex wild l-attur;

Illi ghalhekk l-istess attur talab li l-konvenuti jghidu ghaliex m'ghandiex din il-Qorti, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja w opportuna u ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara li l-attur m'huwiex il-missier naturali ta' C` bin B mwieled fl-20 ta' Dicembru 2003;

2. Tordna l-paternita` tal-attur A tigi debitament imnehhija mill-att tat-twelid numru 231/2004 hawn anness u mmarkat bhala Dokument 'A' u b'hekk jiehu kunjom ta' ommu xebba, u jitnizzel "missier mhux maghruf".

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenuti in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 u 5 tal-process;

Rat l-estratt mill-Gazzetta tal-Gvern tal-14 ta' Mejju 2004 u l-pubblikazzjoni relattiva skond il-ligi u skond l-**artikolu 254 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta** kollox a fol. 6 u 7 tal-process.

Rat id-digriet tal-Qorti ghall-provi bl-affidavits moghti lill-partijiet fil-15 ta' Lulju 2004 fejn il-Qorti pprefiggiet terminu ta' tletin (30) gurnata lill-attur sabiex jipprezenta x-xhieda kollha tieghu producibbli bil-procedura tal-affidavits bin-notifika lill-kontro-parti jew lid-difensuri rispettivi taghhom, li jkollhom ukoll l-istess terminu ta' tletin (30) gurnata min-notifiki ndikati sabiex huma wkoll jipprezentaw l-affidavits rispettivi taghhom.

Rat in-nota tal-attur **A** tas-16 ta' Lulju 2004 fejn prezenta l-affidavit tieghu stess datat 9 ta' Lulju 2004 a fol. 15 tal-process.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku tat-3 t'Awissu 2004 f'pagna 16 tal-process fejn l-istess Direttur tar-Registru Pubbliku eccepixxa:-

1. Illi fil-mertu huwa mhux edott mill-fatti kif allegati fic-citazzjoni u ghalhekk jirrimetti ruhu ghall-provi dwar it-talbiet, inkluzi dawk it-testijiet xjentifici u necessarji, ghal gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti.

2. Illi jekk it-talbiet attrici jigu milqugha ghandhom jigu kancellati l-kliem *"the said"* minn taht il-kolonna li tispecifika t-taghrif ta' l-omm fl-Att tat-Twelid koncernat.

3. Illi l-minuri ghandu jkun parti fil-kawza u ghal dan l-iskop ghandhom jinhatru kuraturi biex jirraprezentaw l-interessi tal-minuri peress illi jista' jkun hemm kunflitt ta' interess.

4. Illi ghandha ssir id-debita publikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern *ai termini* ta' l-**artikolu 254 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.**

5. Illi fi kwalunkwe kaz it-tibdil rikjest fl-Att tat-Twelid mhuwiex attribwibbli ghal xi nuqqas tal-konvenut li ghaldaqstant m'ghandux jigi soggett ghall-ispejjez ta' l-istanti.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-verbali tat-2 ta' Dicembru 2004 u tas-16 ta' Frar 2005 fejn Dr. Claire Zammit Stafrace assumiet il-patrocinju ta' l-attur u l-Qorti kkonfermat id-digriet taghha tal-affidavits tal-partijiet tal-15 ta' Lulju 2004.

Rat ir-rikors tal-attur tat-30 ta' Marzu 2005 fejn talab li ssir in-notifika wara l-hinjiet legali tal-konvenuta B, u d-digriet tal-Qorti tal-1 t'April 2005 fejn laqghet it-talba.

Rat li l-istess konvenuta B giet debitament notifikata bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza fis-7 ta' April 2005 kif jirrizulta mir-riferta relattiva *a tergo* ta' fol. 25 tal-process.

Rat in-nota ta' ammissjoni tal-konvenuta B tas-27 ta' April 2005 a fol 26 tal-process prezentata mill-Avukat Dr. Carmelo Grima fejn l-istess konvenuta sostniet li permezz ta' l-istess nota *"tammetti t-talbiet dedotti fic-citazzjoni fl-ismijiet premessi fil-konfront taghha, u titlob temperament ghar-rigward ta' l-ispejjez tal-kawza".*

Rat in-nota tal-attur tat-2 ta' Mejju 2005 fejn ipprezenta zewg affidavits immarkati rispettivament Dok. "WB1" u Dok. "VB 1", konsistenti fl-affidavits ta' **Wayne Bonnici,** hu l-attur (fol 28) u ta' **Victoria Bonnici,** omm l-attur (fol 29) datati t-tnejn 6 ta' April 2005.

Rat il-verbal tas-seduta tat-23 ta' Gunju 2005 fejn dehru Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-attur, Dr. Carmelo Grima ghall-konvenuta prezenti u Dr. Roma D'Alessandro ghad-Direttur tar-Registru Pubbliku u fejn il-Qorti ordnat lill-partijiet Bonnici u lill-minuri C' sabiex jattendu ghal testijiet xjentifici ta' DNA biex tigi stabbilita l-paternita` ta' l-istess minuri, a spejjez provizorjament ta' l-attur. Dr Claire Stafrace Zammit ghall-attur talbet li l-konvenuta tigi ndikata wkoll bhala kuratrici *ad litem* tal-minuri fl-okkju tal-kawza, u anke li fit-tieni talba attrici tac-citazzjoni jizdiedu l-kliem "u jitnizzel missier mhux maghruf". Id-difensuri l-ohrajn prezenti rrimettew ruhhom. Il-Qorti laqghet it-talba kif dedotta w ordnat il-korrezzjonijiet indikati. Il-Qorti nnominat lil Dr. Renald Blundell bhala Espert Xjentifiku a spejjez ta' l-attur biex izomm it-testijiet rikjesti u ndikati fl-istess verbal. Il-kawza giet differita ghat-2 ta' Novembru 2005 ghar-rapport u jekk ikun il-kaz ghall-finali trattazzjoni.

Rat il-verbal tat-2 ta' Novembru 2005 fejn Dr Renald Blundell halef ir-rapport tieghu datat 5 ta' Awissu 2005 u dan fil-presenza ta' l-attur assistit minn Dr. Claire Srafrace Zammit, tal-konvenuta assistita minn Dr. Carmelo Grima u ta' Dr. Roma D'Alessandro ghad-Direttur tar-Regsitru

Pubbliku. Id-difensuri kollha tal-partijiet irrimettew ruhhom ghall-provi. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-30 ta' Novembru 2005.

Rat ir-rapport ta' l-espert xjentifiku Dr. Renald Blundell nnominat mill-Qorti pprezentat fil-5 ta' Awissu 2005 u mahluf fit-2 ta' Novembru 2005 fejn jidher li minn testijiet xjentifici li saru tad-DNA fuq l-attur, il-konvenuta u l-minuri, gie eskluz li l-istess attur huwa missier ta' l-istess minuri, kollox kif jidher mill-istess rizultati xjentifici datati 19 ta' Lulju 2005 (fol.38) u l-konkluzjonijiet ta' l-istess espert xjentifiku datati 4 ta' Awissu 2005 u pprezentati fil-5 ta' Awissu 2005 kollox a fol. 37 tal-process.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

<u>II. KONSIDERAZZJONIJIET.</u>

Illi din hija kawza ta' *denegata paternita`* fejn l-attur qed isostni li l-minuri C` Bonnici li twieldet fl-20 ta' Dicembru 2003 mill-konvenuta B nee' Galea mhux il-wild naturali tieghu ghaliex dan kien wild minn relazzjoni extra-maritali li martu kellha ma' certu Luciano li kunjomu mhux maghruf.

Illi l-konvenuta B giet debitament notifikata bic-citazzjoni u bl-avviz ghas-smiegh fis-7 t'April 2005 u pprezentat nota ta' ammissjoni fis-27 ta' April 2005. Illi min-naha tieghu d-Direttur tar-Registru Pubbliku eccepixxa illi mhux edott mill-fatti u diversi eccezzjonijiet ohrajn.

Illi l-**artikolu 70 tal-Kap 16** jghid li:

"(1) Ir-ragel jista' jichad li jaghraf it-tifel imnissel matul iz-zwieg :

(a) jekk jipprova illi, fiz-zmien bejn it-tliet mitt jum u l-mija u tmenin jum qabel it-twelid tat-tifel, hu kien fl-impossibbiltà

fizika li jghammar ma' martu minhabba li kien boghod minnha, jew minhabba xi accident iehor; jew

(b) jekk, fiz-zmien hawn fuq imsemmi, kien mifrud de facto jew legalment minn martu:

Izda ma jistax jichad lit-tifel jekk matul dak iz-zmien ikun rega' nghaqad ma' martu, ukoll jekk temporanjament; jew

(c) jekk jipprova li fiz-zmien hawn fuq imsemmi kien milqut b'impotenza, ukoll jekk dik l-impotenza kienet wahda fit-tnissil; jew

(d) jekk jipprova li fiz-zmien hawn fuq imsemmi martu kienet ghamlet adulterju jew kienet hbiet it-tqala u t-twelid tat-tarbija, u barra minn hekk jipprova xi fatt iehor (li jista' wkoll ikun testijiet u provi genetici u xjentifici) li x'aktarx jeskludu dik il-paternita`.

(2) Id-dikjarazzjoni biss ta' l-omm fis-sens li zewgha mhux missier it-tifel ma tkunx bizzejjed biex teskludi l-paternità tar-ragel.

(3) Il-Qorti tista' f'kawza ghac-cahda ta' l-gharfien tat-tarbija, tistieden lill-partijiet kollha jew xi wahda minnhom, kif ukoll lill-wild li l-filjazzjoni tieghu tkun fid-dubju, sabiex joqoghdu ghall-ezamijiet mehtiega biex tigi stabbilita kull prova genetika li jkollha x'taqsam mal-kaz. Il-qorti jkollha l-jedd li tasal ghal dawk il-konkluzjonijiet li jistghu jkunu gustifikati jekk parti ma tkunx trid taghmel dawk l-ezamijiet. Meta t-tifel li dwar il-filjazzjoni tieghu jkun hemm kwistjoni jkun minuri, il-Qorti stess ghandha tistabbilixxi jekk it-tifel jaghmilx l-ezamijiet."

Illi fil-fatt din l-azzjoni ttentata mill-attur hija dik ta' ***denegata paternita`*** u hija wahda minn tliet azzjonijiet permessibbli fil-ligi taghna sabiex tigi attakata l-legittimita' ta' l-ulied u cjoe':

(a) L-azzjoni ta' diskonoxximent jew ta' *denegata paternita'* a bazi tal-**artikolu 70 tal-Kap 16** li hija miftuha ghar-ragel li fic-certifikat tat-twelid huwa ndikat bhala

missier it-tifel imwieled fiz-zwieg, u dan fil-kazijiet indikati tassativament fis-**subartikolu (1) (a) sa (d),** liema azzjoni tattakka l-prezunzjoni *"pater est quae iustiae demonstrat",* u twassal biss mhux biex jigi determinat il-missier tat-tarbija imma fuq kollox ghad-dikjarazzjoni li r-ragel ta' l-omm ma huwiex il-missier, liema azzjoni ghandha tigi prezentata fit-termini stretti moghtija fl-**artikolu 73 tal-Kap 16.**

(b) It-tieni azzjoni hija dik moghtija biss lit-tifel *ai termini* tal-**artikolu 84** sabiex jitlob l-istat ta' iben legittimu u ghaliha japplikaw ir-regoli stabbiliti fl-**artikoli 82 sa 85 tal-Kap 16.**

Illi a propozitu ta' din l-azzjoni nghad fil-kawza **"Antonio Scerri Gauci vs Dottor Giovanni Scicluna nomine et"** (A.C. 14 ta' Jannar 1952) li:-

"Illi din l-ahhar azzjoni tat-tfittxija ta' paternita' hija moghtija biss lit-tifel u hija estiza lill-werrieta jew dixxendenti tieghu fil-kaz biss previst mill-ligi.

It-tifel ghandu d-dritt li jitlob stat kuntrarju ghal dak li jaghtih l-att tat-twelid meta ma jkollux pussess ta' stat konformi ma' l-att tat-twelid, u ebda limitazzjoni ohra ma timponilu l-ligi ghall-ezercizzju ta' dik l-azzjoni. Ghaldaqstant lilu ma tolqtux il-limitazzjoni li tolqot lil persuni ohra interessati, konsistenti f'illi huma jkollhom jippruvaw l-impossibilita' fizika ta' koabitazzjoni tal-prezenti genituri tat-tifel fi zmien rilevanti minhabba lontananza.

Meta t-tifel ma hux ostakolat fl-ezercizzju ta' l-azzjoni ta' ricerka tal-paternita' tieghu bil-fatt li dik l-impossibilita' fizika ma tirrizultax; l-unika limitazzjoni li tolqtu hija dik illi tolqtu meta huwa jkun jippossjedi stat konformi mal-att tat-twelid tieghu"

Illi f'kaz maghmul a bazi ta' din l-azzjoni fis-sentenza **"Walter Ahar nomine vs Pio Micallef"** (P.A. (AJM) 21 ta' Frar 1996) inghad illi *"minn dan it-taghlim jidher li l-fatt li r-ragel ta' omm it-tarbija kien prezenti Malta u kellu il-*

possibilita' li jkollu relazzjoni ma' martu, ma ghandu jkun ta' ebda xkiel fl-indagini li ghandha ssir sabiex tigi stabbilita l-identita' tal-missier naturali tal-istess attur".

(c) It-tielet azzjoni hija dik kontemplata fl-**artikoli 76 u 77 tal-Kap 16** fejn ghal dak li huwa relevanti ghal dik il-kawza fl-**artikolu 77** jinghad li:-

"Il-legittimita' ta' tifel imwieled matul iz-zwieg tista' tigi attakkata minn kull min ghandu interess, jekk jipprova illi, fiz-zmien bejn it-tliet mitt gurnata u l-mija u tmenin gurnata qabel it-twelid tat-tifel, ir-ragel kien f'impossibilita' li jghammar ma' martu minhabba li kien il-boghod minnha".

Illi din l-ahhar azzjoni msemmija ta' mpunjazjoni ta' legittimita' hija miftuha ghal kull terz, inkluz lill-omm u lill-istess tifel peress li hija disponibbli ghal min ghandu interess, inkluz il-persuna li tallega li hija missier it-tifel.

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-ligi taghti l-opportunita` lill-diversi persuni fil-parametri hemm indikati, u biss bl-azzjonijiet fuq indikati sabiex tigi mir-ragel tal-mara mressqa l-kawza ta' *denegata paternita'* jew anke kontestata l-legittimita` jew stabbilita l-paternita` tal-wild in kwistjoni.

Illi pero` fl-opinjoni ta' din il-Qorti l-azzjoni a bazi tal-**artikolu 77** hija subordinata ghal dak li hemm provdut fl-**artikolu 81** li jipprovdi li l-istat ta' iben legittimu ma jista' jigi attakkat minn hadd, lanqas mill-iben innifsu jekk il-minuri jkun akkwista l-i*status* ta' iben legittimu mill-att tat-twelid u l-pussess tal-istess stat li jaqbel ma' tali att.

Illi fi kliem iehor l-azzjoni ttentata skond **l-artikolu 77** sabiex tirnexxi trid issir fl-ewwel lok a bazi ta' iben jew bint li skond l-att ta' twelid ma jkunx ikkunsidrat bhala legittimu, jew ghalkemm l-istess att ta' twelid jikkunsidrah legittimu, huwa ma jkunx jippossedi l-istess stat ta' legittimu.

Illi l-pussess ta' l-istat ta' iben legittimu skond **l-artikolu 80** *"stabbilit minn gabra ta' fatti, mehudin flimkien, li jiswew*

biex juru r-rabta ta' filjazzjoni u ta' demm bejn it-tifel u l-familja li hu jghid li hi l-familja tieghu.

L-ewlenin fost dawn il-fatti huma:-

(a) Illi t-tifel ikun gieb dejjem il-kunjom tal-missier li tieghu jghid li huwa l-iben;

(b) Illi l-missier ikun trattah bhala ibnu, u, f'dik il-kwalita' haseb ghall-manteniment u edukazzjoni tieghu, u sabiex jikkollokah;

(c) Illi t-tifel gie dejjem maghruf bhala tali min-nies;

(d) Illi huwa ikun maghruf bhala tali mill-familja".

Illi dan ifisser skond is-sentenza **"Malika Cachia Ejjebili et vs Ahmed Kamel El Din et"** (PA.RCP 26 ta' Jannar 2000) li skond il-provvedimenti tal-**Artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta,** huwa biss jekk ikun hemm *"nuqqas ta' att ta' twelid **jew** tal-pussess ta' stat* (u dan skond kif definit fl-**Artikolu 80 tal-Kap 16**) *inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz, … … … li l-prova tal-filjazzjoni tista' ssir b'xhieda ohra li tista' tingieb skond il-ligi".*

Illi mis-sentenzi fuq citati din hija l-unika konkluzjoni logika li tista' tinghata meta jigu mqabbla l-**artikoli 81** mal-**artikolu 77,** *stante* li jidher li fl-opinjoni ta' din il-Qorti, l-kundizzjoni kontenuta fl-**artikolu 77** dwar l-impossibbilta` fizika, hija wkoll kundizzjoni ohra li kull persuna ohra, apparti l-minuri jekk dan jagixxi *ai termini* tal-ligi.

Illi dan jinsab ikkonfermat fis-sentenza **"Mario Maugeri vs Direttur tar-Registru Pubbliku"** (P.A. RCP 13 ta' Jannar 1999) fejn inghad b'riferenza ghall-fatti f'dik il-kawza li *"Dwar l-**artikolu 81** … … … jigi ndikat li tali artikolu ma huwiex ta' ostakolu ghall-azzjoni odjerna, peress li jidher car mis-segwenti fatt fuq esposti, li l-istess minuri qatt ma kellu l-pussess ta' stat ta' iben legittimu li jaqbel mal-att tat-twelid peress li l-persuna ndikata kienet ilha nieqsa … ... u ommu kienet tghix biss mal-attur".*

Illi minn dan johrog car li jekk iben jew bint ikollhom stat ta’ wild legittimu, u jkollhom ukoll il-pussess tal-istess stat konformi mal-att ta’ twelid, **hadd** ma jista’ jattakka dan l-istat a bazi tal-**artikolu 77** anke jekk tigi ppruvata l-impossibilita’ fizika ndikata fl-istess artikolu. Illi dan gie ukoll konfermat fis-sentenzi **“Concetta Conti nomine vs Angelo Camilleri”** (Vol.XXXII.ii.309) u **“Jesmond Zammit vs Anthony Rapa et”** (P.A. RCP 18 ta’ Jannar 2000) fejn inghad li:-

*“Illi dan ifisser illi skond il-provedimenti tal-**Artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta,** jekk ikun hemm nuqqas ta’ att ta’ twelid **jew** ta’ pussess ta’ stat (u dan skond kif definit fl-**Artikolu 80 tal-Kap 16**) inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz … … il-prova tal-filjazzjoni tista’ issir b’xhieda ohra li tista’ tingieb skond il-ligi. Fi kliem iehor jekk il-pussess ta’ stat ma jaqbilx mac-certifikat tat-twelid il-prova li tohrog mic-certifikat tar-Registru Pubbliku mhux insindakabbli”.*

Illi dan l-istat fattwali japplikaw in-normi stabbiliti fis-sentenza ta’ dina l-Qorti kif diversament presjeduta fl-ismijiet “**Walter Ahar nomine vs Pio Micallef et.”** deciza fil-21 ta’ Frar 1996 peress li ma jezistix l-istat ta’ paternita` li huwa fattwalment konformi mal-istess certifikat tat-twelid. Illi dwar il-prova necessarja u l-principji applikabbli u a skans ta’ repetizzjoni din il-Qorti taghmel ukoll referenza ghas-sentenza taghha fl-ismijiet **“Anthony Sant vs John Cutajar et”** (RCP 10 ta’ Novembru 1999).

Illi japplikaw ukoll pero` n-normi stabbiliti minn din il-Qorti fl-interpretazzjoni li qieghda taghti lill-kuncetti ta’ “boghod” u “impossibbilta` fizika” imsemmija fl-**artikolu 77 tal-Kapitolu 16**, fis-sens illi dawn in-normi ghandhom jigu nterpretati fis-sens illi jistghu jaffettwaw il-koncepiment tat-tarbija - ara “**Ronald Bray vs Charmaine Bray**” deciza mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fid-19 ta’ Novembru 1997 u “**Spiteri vs Cilia**” deciza mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta’ Jannar 1998.

Illi sentenzi ohra tal-Prim’ Awla tal-Qorti Civili li jirrispekkjaw dawn il-principji huma “**Antonella Bartolo vs**

Paul Fava” deciza fit-30 ta’ Jannar 1998, “**Miriam Salerno noe. vs Joseph Salerno et**” deciza fil-15 ta’ Settembru 1998, u “**George Grech vs Nazzareno Grech et.”** deciza fit-30 ta’ April 1999.

Illi dawn il-principji kollha gew ikkonfermati fis-sentenzi “**Stephen Healey vs Clyde Farrugia Vella”** (P.A. (RCP) deciza fl-1 ta’ Marzu 2001 Cit Nru: 1841/98/RCP); “**Carmel Grima et vs Carmelo Borg et**” (P.A. (RCP) deciza fil-5 ta’ Lulju 2001 Cit Nru. 190/97/RCP); **“Anthony Sant vs John Cutajar et”** (P.A. (RCP) deciza fl-10 ta’ Novembru 1999); “**Carmel Grima et vs Carmelo Borg et”** (P.A. (RCP) deciza fil-5 ta’ Lulju 2001 Cit Nru: 190/97/RCP); “**Natalino Scerri vs Giovanni Minafo`”** (P.A. (RCP) deciza fl-14 ta’ April 2000 – Cit Nru 1919/98/RCP).

Illi pero` fl-kaz odjern wiehed qed jittratta dwar kawza migjuba mar-ragel ta’ l-omm taht id-disposizzjonijiet ta’ l-**artikolu 70 tal-Kap 16,** kawza li ghandha tingieb fit-termini ndikati fil-ligi.

Illi fil-fatt l-**artikolu 73 tal-Kap 16** jipprovdi li:-

73. “*Fil-kazijiet illi r-ragel jista’ jaghmel kawza sabiex jichad li jaghraf tifel bhala ibnu, hu ghandu jaghmel l-azzjoni:*

(a) fi zmien sitt xhur mit-twelid, jekk huwa f’dak iz-zmien kien jinsab f’Malta;

(b) fi zmien sitt xhur minn dak in-nhar li jigi lura f’Malta, jekk fiz-zmien tat-twelid hu kien nieqes minn Malta;

(c) fi zmien sitt xhur minn dak in-nhar li jikxef il-qerq, jekk it-twelid kien gie lilu mohbi”.

Illi applikati dawn il-principji ghall-kaz in ezami wiehed irid jirreferi ghall-**artikolu 73 tal-Kap 16** li jipprovdi li tali azzjoni mir-ragel ta’ martu u omm tal-istess tarbija trid issir fi zmien sitt (6) xhur mit-twelid, jekk ir-ragel dak iz-zmien ikun jinsab Malta, u f’dan il-kaz ma hemm l-ebda dubju li

tali kawza saret fit-terminu preskritt peress li l-istess tarbija twieldet fl-20 ta’ Dicembru 2003 u c-citazzjoni attrici giet prezentata fit-23 ta’ Frar 2004.

Illi mhux biss izda fl-atti processwali, l-konvenuta jirrizulta li permezz ta’ nota ta’ ammissjoni datata 27 ta’ April 2005 ammettiet u accettat il-fatt li l-istess attur m’huwiex il-missier naturali tal-istess minuri tant li fl-istess nota tghid li t-tarbija C` mhux wild ta’ dak li kien zewgha, u cjoe` l-attur odjern.

Illi dan ifisser li l-istess konvenuta kkommettiet adulterju ghaliex kellha relazzjonijiet intimi ma’ persuna ohra, mhux l-attur li kien zewgha, u b’rizultat ta’ din ir-relazzjoni extra-maritali twieled il-minuri mertu tal-kawza odjerna, u ghalhekk ma hemm l-ebda dubju li gew sodisfatti d-dispozizzjonijiet tal-**artikolu 70 (1) (d) tal-Kap 16.**

Illi jinghad ukoll li mill-provi l-attur kien ilu ma jghix ma’ martu minn Jannar 1999 u minn dak iz-zmien sat-twelid tal-istess tarbija ma kien hemm ebda kuntatt mal-istess konvenuta u ghalhekk kien hemm impossibbilta` fizika li l-attur ikun iben tal-istess wild, meta l-istess zewg persuni kienu maqtugha minn xulxin u jghixu separatament, ghaliex il-partijiet kienu qed jghixu *de facto* separati minn xulxin, u qatt ma saret rikonciljazzjoni, lanqas wahda temporanja bejniethom, b’dan li gew ukoll sodisfatti l-provizzjonijiet tal-**artikolu 70 (1) (a) u (b) tal-Kap 16,** u ghalhekk taht dan l-aspett ukoll it-talbiet attrici ghandhom jigu milqugha kollha peress li gie konkludentement ippruvat li l-attur m’huwiex il-missier tal-istess minuri C`, u ghalhekk ghandhom isiru l-korrezzjonijiet idoneji fic-certifikat tat-twelid tal-istess minuri, inkluz dak indikat mill-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku fit-tieni eccezzjoni tieghu.

Illi apparti dan u fuq kollox jidher li minn ezami tad-DNA li sar u fuq l-attur, il-konvenuta u l-minuri jirrizulta li gie eskluz kompletament li l-attur huwa l-missier biologiku tal-minuri C` u dan jinsab posittivament stabbilit mill-istess rapport xjentifiku a fol. 37 tal-process minn fejn jirrizulta li

l-konkuzzjoni ta' l-espert xjentifiku Dr. Renald Blundell hija s-segwenti u cjoe` li:-

"A <u>is excluded</u> as being the biological father of the child C` Bonnici. The probability of paternity is 0%".

Illi b'hekk it-talbiet attrici ghandhom jigu milqugha.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tad-Direttur tar-Registru Pubbliku biss in kwantu l-istess huma b'xi mod inkompatibbli ma' dak hawn deciz, u fuq l-ammissjoni tal-konvenuta B proprju, **tilqa' t-talbiet attrici** b'dan illi:

1. Tiddikjara li l-attur m'huwiex il-missier naturali ta' C` bin B mwieled fl-20 ta' Dicembru 2003;

2. Tordna l-paternita` tal-attur A tigi debitament imnehhija mill-att tat-twelid ta' l-istess minuri Att tat-Twelid numru 231/2004 anness u mmarkat bhala Dokument 'A' mac-citazzjoni attrici u b'dan li kull riferenza ghall-attur bhala missier l-istess minuri tigi kkancellata mill-istess certifikat tat-twelid u b'dan ukoll li kull dettal li jirreferi ghall-attur fl-istess certifikat ghandu jigi kkancellat, inkluz il-kliem *"the said"* fil-kolonna li tispecifika t-tahgrif ta' l-omm fl-Att tat-twelid koncernat u b'hekk l-istess minuri jiehu l-kunjom ta' ommu xebba, u jigi ndikat li huwa wild ta' "missier mhux maghruf" u b'hekk isiru l-korrezzjonijiet kollha idoneji fic-certifikat tat-twelid ta' l-istess minuri b'dan li l-istess wild ma jibqax jigi ndikat bhala wild ta' l-attur izda ta' *"missier mhux maghruf".*

Illi l-Qorti tordna wkoll li *ai termini* tal-**artikolu 256 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta** li kull korrezzjoni hawn ordnata ghandha ssir mid-Direttur tar-Registru Pubbliku fi zmien ghaxart ijiem minn dak inhar li s-sentenza tghaddi f'gudikat u ghandha ssir bis-sahha ta' kopja vera tas-sentenza li tinghata lilu mir-Registratur tal-Qrati Superjuri, bil-mod preskritt fl-istess disposizzjonijiet tal-**Kap 16.**

Bl-ispejjez kollha kontra l-konvenuta f'isimha proprju peress li ma jirrizultax li l-konvenut id-Direttur Registru Pubbliku, l-minuri u l-attur ghandhom ibatu xi spejjez f'din il-kawza.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM--------------------------------